

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de administratorul Societății Comerciale „Proreclama” Societate cu Răspundere Limitată, Alexandru Rosip,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Compania de Asigurări „Asterra Grup” Societate pe Acțiuni împotriva Societății Comerciale „Proreclama” Societate cu Răspundere Limitată cu privire la încasarea primei de asigurare, dobânzii de întârziere și cheltuielilor de judecare a cauzei,

împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul de Societatea Comercială „Proreclama” Societate cu Răspundere Limitată, reprezentată de avocatul Vladimir Roman, și s-a menținut fără modificări hotărârea din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

(Dosarul nr. 2rac-234/2023

PIGD Nr.2-21117336-01-2rac-01092023)

Recurs declarat până la 01 septembrie 2023, temeiurile nu se încadrează în art.432 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă. Recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Ecaterina Silivestru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Ana Panov, Viorica Mihaila, Angela Braga)

12 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând, în lipsa părților, admisibilitatea recursului declarat de administratorul Societății Comerciale „Proreclama” Societate cu Răspundere Limitată, Alexandru Rosip,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Oxana Parfeni

Diana Stănilă, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 03 august 2021, CA „Asterra Grup” SA a depus cerere de chemare în judecată împotriva SC „Proreclama” SRL privind încasarea sumei de 14 365,08 de lei cu titlu de restanță din obligațiile din polița CASCO, suma dobânzii de întârziere în mărime de 3 235,72 de lei, cheltuielile de asistenta juridică în cuantum de 3 000,00 de lei și taxa de stat în mărime de 528,00 de lei.

2. În susținerea acțiunii, reprezentantul societății reclamante CA „Asterra Grup” SA, avocatul Alexandru Canja a indicat că la data 02 august 2019 între reclamantul CA „Asterra Grup” SA și pârâtul SC „Proreclama” SRL a fost încheiată polița de incendiu, furt și avarii pentru vehicule cu motor (CASCO) CS nr. CSK nr. CSK2019-001333/1-1, prin care au fost asigurate bunurile mobile ale pârâtului, Compania SC „Proreclama” SRL, contra sumei de asigurare convenită de părți în valoare totală de 1 100,00 euro.

3. A menționat că în urma încheierii poliței de incendiu, furt și avarii accidentale pentru vehicule cu motor (CASCO) CS nr. CSK2019-001333/1-1, părțile au convenit la pct. 6.2.1. ca SC „Proreclama” SRL să plătească la timp și în modul stabilit prima de asigurare” suma în mărime de 1 554 euro, iar pârâtul nu și-a onorat obligațiile conform graficului prevăzut expres în polița de asigurare și anume în 3 (trei) rate urma să achite a câte 370,00 euro și 365,00 euro la cursul BNM la data achitării, adică până la data 02 octombrie 2019, astfel restanța acestuia la ziua de 21 iulie 2021 constituie suma de 14 365,08 de lei.

4. A consemnat că potrivit actului de verificare din 21 iulie 2021, pârâtul din 02 octombrie 2019 până în prezent nu a efectuat plata poliței de asigurare menționate în baza poliței de asigurare CASCO, astfel deține o datorie față de reclamantul CA „Asterra Grup” SA în sumă totală de 14 365,08 de lei.

5. A invocat că, din motiv că pârâtul a dat dovadă de rea-credință, reclamanta la data de 16 iunie 2021 a înaintat o reclamație, unde a solicitat achitarea sumei de 14 365,08 lei, în termen de 3 zile de la recepționarea reclamației, care nu a fost recepționată.

6. Astfel, cu referire la prevederile articolelor 10, 774, 858 alin. (2), 942 alin. (1), alin. (2), 944 alin. (1), 1750 alin. (3) din Codul civil, articolele 93,

94, 96 din Codul de procedură civilă, a solicitat încasarea din contul SC „Proreclama” SRL a sumei de 14 365,08 de lei cu titlu de restanță din obligațiile din polița CASCO, suma dobânzii de întârziere în mărime de 3 235,72 de lei, cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 3 000,00 de lei și taxa de stat în mărime de 528,00 de lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea înaintată de CA „Asterra Grup” SA împotriva SC „Proreclama” SRL, s-a dispus încasarea din contul SC „Proreclama” SRL în beneficiul CA „Asterra Grup” SA restanța la prima de asigurare în sumă de 14 365,08 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 3 235,72 de lei, cheltuielile pentru asistența juridică acordată în sumă de 3 000,00 de lei și cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în sumă de 528,00 de lei (f.d. 89; 95/100).

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

8. La de 30 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice (f.d.92), SC „Proreclama” SRL, reprezentată de avocatul Vladimir Roman, a depus cerere de apel nemotivat, (f.d. 93/94), iar, la 14 aprilie 2023, prin intermediul poștei terestre (f.d.114), a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 25 noiembrie 2021 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, prin care a solicitat admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri prin care, cererea de chemare în judecată a CA „Asterra Grup” SA împotriva SC „Proreclama” SRL să fie respinsă ca neîntemeiată, să fie dispusă încasarea din contul CA „Asterra Grup” SA în beneficiul SC „Proreclama” SRL cheltuielile de judecată suportate de apelant la faza apelului (f.d. 110, 111).

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

9. Prin decizia din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul de SC „Proreclama” SRL, reprezentată de avocatul Vladimir Roman, și s-a menținut fără modificări hotărârea din 02 decembrie 2022 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.119; 120/127).

10. Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând prevederile art. 9 alin. (1) și alin.(2) lit. a), art. 992 alin. (1), art. 1822 alin. (1), art. 1830 alin. (1), (3), art. 1831 alin. (3), art. 1846 alin. (1) din Codul civil, art. 7 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006, în coraport cu probatoriul administrat la dosarul cauzei a conchis că soluția fondului este justă, fiind bazată pe interpretarea și aplicarea corectă a dispozițiilor legale, precum și pe cercetarea obiectivă a materialelor dosarului, situație ce impune menținerea actului judecătoresc contestat.

11. Subsecvent, În acest sens, instanța de apel a ținut să menționeze că, din momentul în care apelantul SC „Proreclama” SRL a achitat în beneficiul CA „Asterra Grup” SA prima rată a primei de asigurare, la data de 03 octombrie 2019, ultimul, în calitate sa de asigurător, a preluat riscul asigurat, motiv din care, este îndreptățit din considerentul scadenței datoriei la plata primei de asigurare să solicite achitarea sumei restante din suma integrală stabilită pentru ultima, conform Contractului nr. CSK2019-001333 din 02 august 2019 de asigurare facultativă a autovehiculelor.

12. Cu referire la argumentul invocat de apelantă precum că părțile au convenit ca în cazul neachitării de către ultima a primei de asigurare, obligația de asigurare a CA „Asterra Grup” SA decade, instanța de apel a respins acest argument ca neîntemeiat, or, această situație este exclusă prin prisma prevederii art. 7 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la asigurări nr. 407-XVI din 21 decembrie 2006, potrivit căreia, riscul asigurat este preluat de asigurător din momentul achitării a unei rate.

13. Astfel, la caz, instanța de apel a notat că contrar poziției susținute de apelant, din Actul de verificare a decontărilor din 09 iunie 2021, rezultă că SC „Proreclama” SRL a efectuat achitarea în sumă de 7 402,33 de lei cu titlu de I tranșă, din cele prevăzute de pct. 4.3 din contractul nr. CSK2019-001333 din 02 august 2019, fapt ce exclude aplicabilitatea prevederii nr. 4.3,2 din contractul încheiat între părțile litigiului.

14. Urmare aprecierii circumstanțelor de fapt și de drept formulate de părțile litigante, raportate la prevederile legale relevante cauzei deduse judecării, instanța de apel a conchis ca fiind justă și corectă soluția primei instanțe potrivit căreia CA „Asterra Grup” SA este îndreptățită la încasarea din contul SC „Proreclama” SRL a datoriei restante la prima de asigurare, în sumă de 14 365,08 de lei.

15. În continuare instanța de apel analizând prevederile art. 16 alin. (1) lit. e) și h) art. 774 alin. (1) art. 858 alin. (1) art. 942 alin. (1) și (2), art. 944 alin. (1), art. 874 alin.(1)-(2), lit. a), b) din Codul civil, a concluzionat ca fiind întemeiată și soluția primei instanței privind încasarea din contul SC „Proreclama” SRL în beneficiul CA „Asterra Grup” SA a dobânzii de întârziere în sumă de 3 235,72 de lei, care rezultă din contractul nr. CSK2019-001333 din 02 august 2019 de asigurare facultativă a autovehiculelor, or, aceasta nu a fost executată corespunzător, fiind scadentă din data de 03 octombrie 2019, dată stabilită în contractul enunțat pentru achitarea următoarei tranșe.

16. În asemenea circumstanțe, instanța de apel a conchis că prima instanța corect a concluzionat privind faptul că CA „Asterra Grup” SA este îndreptățită să pretindă încasarea din contul SC „Proreclama” SRL a dobânzii de întârziere pentru perioada cuprinsă între 03 octombrie 2019 și 23 iulie 2021, în mărime de 3 235,72 de lei, conform calculului dobânzii de întârziere anexat la materialele cauzei (f.d. 26)

17. Instanța de apel, în urma verificării legalității hotărârii a constatat că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt, care au stat la baza admiterii acțiunii formulate de CA „Asterra Grup” S.A., corect a aplicat legea materială, care reglementează litigiul dat și a făcut o justă concluzie cu privire la temeinicia cerințelor înaintate.

18. Cu referire la cheltuielile de judecată, instanța de apel analizând art. 94 alin. (1), art. 96 alin. (1) și (1¹) din Codul de procedură civilă, a conchis că concluzia primei instanței și la acest capitol este una corectă, or, acțiunea înaintată de avocatul Canja Alexandru, în interesele CA „Asterra Grup” a fost admisă integral, iar având în vedere că instanța de apel a conchis asupra netemeinicii cererii de apel depuse, apelantul SC „Proreclama” SRL nu este îndreptățit să solicite compensarea cheltuielilor de judecată suportate în ordine de apel.

19. În lumina celor constatate și având în vedere că soluția dată de instanța de fond este una corectă, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor juridice, cu trimitere atât la probele administrate, cât și dispozițiile legale aplicabile la caz, instanța de apel a conchis a respinge apelul declarat de avocatul Vladimir Roman, în interesele SC „Proreclama” SRL și a menține hotărârea primei instanțe.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

20. La 30 august 2023, prin intermediul oficiului poștal (f.d.147), administratorul SC „Proreclama” SRL, Alexandru Rosip, a declarat recurs împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii prin care să fie respinsă integral acțiunea înaintată de CA „Asterra Grup” SA, să fie dispusă întoarcerea executării a titlului executoriu nr. 2c-2253/2021 prin încasarea din contul CA „Asterra Grup” SA în beneficiul SC „Proreclama” SRL a sumei de 21 128,80 de lei și suma de 2 768,91 de lei cu titlu de cheltuieli de executare, precum și încasate din contul intimatului toate cheltuielile de judecată suportate de către recurentă în prezenta cauză.

21. În motivarea recursului a invocat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar invocându-se că decizia Curții de Apel Chișinău este neîntemeiată și ilegală deoarece în prezenta speță sunt evidente erorile de drept admise de instanțele inferioare prin interpretarea și aplicare eronată a legii materiale, iar hotărârile contestate practic duc la îmbogățirea nejustificată a intimatului CA „Asterra Grup” SA, ceea ce, în temeiul art.432 din Codul de procedură civilă, servește drept temei de declarare a recursului.

22. Suplimentar, cu referire la articolele 157, 159 din Codul de Executare, administratorul SC „Proreclama” SRL, Alexandru Rosip a solicitat instanței

de recurs să dispună întoarcerea executării titlului executoriu și a cheltuielilor de executare.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

23. Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 01 septembrie 2023.

24. În conformitate cu prevederile art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

25. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

26. Recursul declarat de administratorul SC „Proreclama” SRL, Alexandru Rosip, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii nr. 246 din 31 iulie 2023 și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

27. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, prevede că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

28. Art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, reglementează că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța de judecată:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;*
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;*
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;*
- c) a interpretat în mod eronat legea;*
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”*

29. Art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului reglementează că:

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;*
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;*
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;*

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

30. Art.432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, reglementează că:

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

31. Art. 440 din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

(2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților. ”

MOTIVAREA INSTANȚEI

32. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 31 mai 2023 (f.d. 119).

33. Totodată, din conținutul scrisorii de expediere a actului judecătoresc nr.2157, rezultă că, la 21 iulie 2023, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces, prin intermediul oficiului poștal, cât și prin intermediul poștei electronice, copia deciziei integrale din 31 mai 2023, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și extrasul din poșta electronică anexate la materialele dosarului (f.d. 128).

34. Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de administratorul SC „Proreclama” SRL, Alexandru Rosip, la 30 august 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

35. La 24 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa intimetei CA „Asterra Grup” SA, copia recursului declarat de administratorul SC „Proreclama” SRL, Alexandru Rosip, împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 152).

36. Corespondența menționată expediată în adresa intimetei CA „Asterra Grup” SA a fost restituită de către oficiul poștal în adresa Curții Supreme de Justiție, cu mențiunea factorului poștal „nereclamat” (f.d.153/154).

37. În continuare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă (în redacția în vigoare la data depunerii cererii de recurs).

38. În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

40. Din analiza recursului declarat, rezultă că, administratorul SC „Proreclama” SRL, Alexandru Rosip, a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la 30 august 2023.

41. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reținând că recurentul a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.(2) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului (*a se vedea pct.28*), nu a stabilit că instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

42. Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența altor circumstanțelor expuse în art.432 alin.(3) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursurilor (*a se vedea pct.29*), nu le-a stabilit.

43. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

44. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă (*a se vedea pct.30*), nu le-a depistat.

45. În acest context, Completul de judecată reține că, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

46. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere

îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

47. În speță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursurile în cauză conțin obiecții de fapt și de drept, care deja au fost studiate și verificate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

48. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

49. Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către administratorul SC „Proreclama” SRL, Alexandru Rosip, nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

50. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de administratorul SC „Proreclama” SRL, Alexandru Rosip, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

51. Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare la data depunerii recursului), art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Declară inadmisibil recursul depus de administratorul Societății Comerciale „Proreclama” Societate cu Răspundere Limitată, Alexandru Rosip, împotriva deciziei din 31 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Diana Stănilă